

KILI-KILI

Bertoko euskera dogun Bizkaie-
rearen alde Retolaza'tar Jose An-
tonio'k egin dauzan egundoko lan-
nak eta isuri dauzan izerdiak,
guztiok ezagutzen doguz. Bizkaie-
rea Bizkaia'n geroago ta geiago
galtzen doala, bildurrez ikusi on
doren, umeentzat KILI-KILI al-
dizkaria irasi eban eta zuzentzen
dau.

Orain lau urte Santamaria'k
ikastoletan batua irakasteko agin-
dua emon eban. Batzuk diñoenez
Azkue'k esan ei eban, Bizkaia'n
gipuzkoera osotua irakatsi bear
dala baiña ori egia ez dala ondo
agertu dau Latiegi'tar Bixente'k.
Batez be bizkaitarren arteko arro-
keria, jatortasunik-eza, menpera-
tzea dira gure euskalkia galtzera
daroana.

* * *

Orregaitik, bizkaierari eutsi ta
arnasea emoteko urten eban, ba-
tez be KILI-KILI'k eta Euskaldun
guztiak ontzat artu dagien eta
dedu-izalez begiratu dagien guztie-
tariko ikasmenak, lanak eta neke-
miñak bide dirala, KILI-KILI'k
iru argitalpen izaten dauz: Biz-
kaieraz, gipuzkoera eta batuan.

Eta orrelan be ezin lortu gauza
aundirik. Bizkaiera geroago ta
geiago baztertua, zapaldua eta on-
tzat artu bakoa.

Ene Joseba Andoni eta zugaz
elburu orren billa zabiltzekok! Al-
drak dabiltz euren ekiñean garrar-
keriz gauza guztiak austen, apurt-
zen, baztarten eta zapaltzen eta
gogamen eder eta asmo lilluraga-
rriak irri-barrez artzen dabez.

Baiña alan eta guttiz be, zuen
zeregiñetan naikotu barik jarraitu
dagizuela eskatzera beartuta ga-
goz, sikarraldi edo oikera zantar
ori igarota, erreka ura bere toki-
ra datorrenean, kalte asko etorrira
gero izango dala uste izan arren,
kondairak ezagutuko dauz zuen
zintzotasuna ta lan goragarriak.

* * *

Urtearen asieran KILI-KILI
ezin atera leikela-ta, dirurik ez
egoala-ta, bere zuzendari dan Re-
tolaza J.^o'k Eusko-Jaurkaritzari
eskatu ei eutson eta zerbait emon
be bai baiña guttiz gitxi. Zazpi-
reun milla lauerleko olako lan
aundi bat asteko be ez dira.

Batuaren aldizkari, elizti ta libu-
ruak, ostera, ba-dauke laguntza ta
danetariko sorospideaz babestuta
ei dabiltz. Orregaitik apaingarriz
ondo orniduta argitaratzen dirala
ikusten dogu.

Eta ori bizkaitarrai irri egitea
da, geienbat euren dirua erabilten
dalako, bizkaitarrak zergadun na-
gusiak diralako.

* * *

Ikusten dogu, agiria da, gure
euskerearen euskalkirik zabalena
ta onena dan bizkaiera baztertuta.
zapalduta eta ezereztu-gurean
dagoala batzun aldetik. Gure
euskal-aldizkaririk onenak diñoa-
nez, «Ama ilgo dabe, bai, baiña
seme zantar ori ez da biziko Biz-
kaia'n», ez iñon.

Idazlantxu au idaztea amaituta
gero, izparringian irakurri dot
itxaropen aundia emoten daustan
barria.

Eta auxe esan dot neure ba-
ruan: Etxenike jaunak orain (eta
orain ez ba'da iñoz be ez) gure
euskalkiaren alde egingo dauku.

Auxe diño barriak: «Urrillaren
19'an Retolaza, Jabi Uriarte ta Zi-
bikarai'k, Etxenike J.^o'ri ikustaldia
egin dautsoe eta egiri bat emon
dautsoe irakurteko. Ona emen agi-
ri onen ataltxu bat, gitxi gorabera:
Bizkai'ko Irakasle eskoletan Ikas-
leak bizkaiera lantzeko agindua
emon dagiala Eusko-Jaurlaritzak.
Eta ezetza emotekotan, ez eiguzu
arren pedagogia edo diru-atxakirik
ipiñi. Il-zorian ikusten dan gure
euskera sendotzeko egiten dogun
eskabide au ontzat artuko dozula-
koan, erantzunaren zain geratzen
gara».

LETONA'k